Elektronicznie podpisany przez:
Iwona Kudła
dnia 16 grudnia 2025 r.

UCHWAŁA NR SO VI.410.158.2025

VI SKŁADU ORZEKAJĄCEGO REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W KIELCACH

z dnia 16 grudnia 2025 roku

w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Piekoszów na lata 2026- 2032

Na podstawie art. 13 pkt 12 oraz art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) VI Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodnicząca: Iwona Kudła

Członkowie: Monika Różycka

Zbigniew Rękas

opiniuje pozytywnie projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Piekoszów na lata 2026- 2032 z uwagami zawartymi w treści uzasadnienia

Uzasadnienie

Zgodnie z dyspozycją art. 230 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483) w dniu 17 listopada 2025 r. przedłożony został Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Kielcach projekt uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Piekoszów na lata 2026-2032 *(zwanej dalej WPF)* wraz z projektem uchwały budżetowej na 2026 rok.

Przedłożony projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej spełnia wymagania formalne określone w przepisach art. 226, art. 227 i art. 229 ustawy o finansach publicznych oraz przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 83).

Projekt WPF obejmuje okres od roku 2026 do roku 2032, co spełnia wymogi art. 227 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, zapewniając prognozę na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania. Do projektu dołączono objaśnienia przyjętych wartości, zgodnie z art. 226 ust. 2a ustawy.

Skład Orzekający zwraca uwagę, iż w objaśnieniach ogólnie odniesiono się do planowanych wartości w WPF. Nie odniesiono się natomiast do znacznego wzrostu planowanych dochodów z podatku od nieruchomości w latach 2026-2027, gdzie plan wynosi odpowiednio: 13.784.246,30 zł i 15.143.000,00 zł. Wskazać bowiem należy, że w roku 2025 r. zaplanowano dochody z tego tytułu w wysokości 10.990.900,44 zł, a ze sprawozdania miesięcznego Rb-27S za listopad 2025 r wynika, iż Gmina uzyskała dochody na poziomie 10.266.873,46 zł. Ponadto zaznaczyć należy, że w 2024 roku dochody z tego tytułu uzyskano w kwocie 10.557.773,93 zł a w 2023 r - 10.115.507,55 zł.

Wątpliwości Składu Orzekającego budzi zatem planowanie do uzyskania podatku od nieruchomości w tak wysokich wartościach, bowiem z objaśnień wynika jedynie, że prognozę dochodów z tytułu podatków przyjęto z uwzględnieniem podniesienia stawek podatkowych w listopadzie 2025 r. Z kolei w latach 2027-2028 Gmina planuje uzyskać dochody majątkowe z tytułu dotacji na inwestycje, natomiast w objaśnieniach nie wskazano z jakich źródeł będą pochodzić te dochody.

W tym miejscu Skład Orzekający wskazuje, że objaśnienia są jedną z najważniejszych części WPF, wskazują bowiem na podstawy i przesłanki przyjęcia w WPF określonych wartości finansowych i powinny zapewnić możliwość weryfikacji metodologicznych założeń przyjętych przez daną jednostkę samorządu terytorialnego. WPF powinna być zatem weryfikowalna i przygotowana na podstawie prawidłowych założeń metodologicznych, bez zaniżania lub zawyżania prognozowanych wartości. Opis przyjętej metodologii, w tym stosowanych metod ekonometrycznych, powinien znaleźć się w objaśnieniach do WPF. W związku z powyższym Skład Orzekający podkreśla, że objaśnienia stanowić winny materiał pozwalający dokonać oceny realistyczności danych zawartych w WPF, w tym również danych dotyczących spełnienia relacji, o których mowa w art. 242-244 ustawy o finansach publicznych, które to relacje stanowią podstawowy i najważniejszy element dokonania oceny zakładanych bądź zmienianych wartości wieloletniej prognozy finansowej jako dokumentu planistycznego. Zdaniem Składu Orzekającego w objaśnieniach przyjętych wartości do WPF nie uzasadniono prognozowanych w niej wartości.

Wielkości przyjęte w WPF dla roku 2026 w zakresie dochodów, wydatków, wyniku budżetu, przychodów i rozchodów są zgodne z wartościami zawartymi w projekcie uchwały budżetowej na 2026 rok, co wypełnia dyspozycję art. 229 ustawy o finansach publicznych.

Planowane dochody ogółem wynoszą 133.406.859,24 zł, a wydatki ogółem 151.360.619,00 zł.

W roku budżetowym 2026 zaplanowano deficyt budżetowy w wysokości 17.953.759,76 zł, który ma zostać sfinansowany przychodami pochodzącymi z obligacji komunalnych i niewykorzystanych środków pieniężnych.

Skład Orzekający zwraca jednakże uwagę, iż z analizy sprawozdania Rb-NDS za III kwartały 2025 roku i danych wynikających z bilansu za 2024 rok wynika, że Gmina Piekoszów posiadała przychody z tytułu niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu oraz z wolnych środków w łącznej wysokości 10.902.220,09 zł, które na dzień wydania niniejszej opinii zostały w całości zaangazowane w budżecie 2025 roku. Z założeń przyjętych w projekcie budżetu wynika, że Gmina planuje przychody z tytułu niewykorzystanych środków w wysokości 2.953.759,76 zł w tym z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 679.024,76 zł oraz ze środków rezerwy na uzupełnienie dochodów w kwocie 2.274.735,00 zł Z informacji przesłanej przez Gminę w wynika, że planuje się przychody na sfinansowanie planowanego deficytu z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, bowiem plan wydatków w roku bieżącym nie zostanie wykonany w całości. Natomiast przychody ze środków rezerwy pochodzić mają z dofinansowania na inwestycje drogowe, które wpłynęły na konto w 2025 roku i pozostaną niewydatkowane.

Skład Orzekający wskazuje, iż planując ww. środki jako źródła sfinansowania deficytu przed zakończeniem roku budżetowego, zamknięciem ksiąg rachunkowych i sporządzeniem sprawozdań finansowych za 2025 r. należy zachować szczególną ostrożność, bowiem ich kwota stanowi jedynie wartość szacowaną i jest uzależniona od wykonania budżetu 2025 roku. Sfinansowanie deficytu 2026 roku tymi środkami będzie możliwe jedynie wówczas, gdy będą one pozostawały na rachunku bankowym Gminy na dzień 31 grudnia 2025 roku.

Prognozowana kwota długu na koniec 2026 roku wynosi 26.000.000,00 zł, co stanowi ok. 19,49% planowanych dochodów ogółem. Całkowita spłata długu planowana jest do roku 2032.

Skład Orzekający zaznacza jednakże, że dług Gminy Piekoszów rozlicza się w okresie objętym WPF przyjmując, że na koniec 2026 roku wynosić będzie 26.000.000,00 zł jak wskazano w objaśnieniach do WPF. W projekcie WPF jako "wykonanie 2025 r" przychodów z tytułu kredytów, pożyczek i papierów wartościowych wykazano zero, podczas gdy plan na III kwartał 2025 wynosił 12.000.000,00 zł, a Skład Orzekający w dniu 6 listopada 2025 r wydał opinie o możliwości wykupu papierów wartościowych przez Gminę Piekoszów w kwocie 12.000.000,00 zł. W objaśnieniach nie wskazano natomiast, czy Gmina w 2025 zaciągnie takie zobowiązanie. W sytuacji ewentualnego zaciągnięcua nowego zobowiązania należy dokonać stosownej korekty tych danych cele redukcji zadłużenia.

W całym okresie prognozy (lata 2026–2032) planowane dochody bieżące są wyższe od planowanych wydatków bieżących. Dla roku 2026 nadwyżka operacyjna wynosi 3.248.495,99 zł. Zatem spełniony jest warunek określony w art. 242 ustawy o finansach publicznych. Zaznaczyć jednak należy na znaczny wzrost nadwyżki operacyjnej planowanej w latach 2027-2032.

Z analizy danych zawartych w opiniowanej uchwale wynika, że w całym okresie prognozy Gmina Piekoszów spełnia relację spłaty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Dla roku 2026 wskaźnik spłaty zobowiązań (lewa strona wzoru) wynosi 4,10 **%**, podczas gdy dopuszczalny limit obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego (prawa strona wzoru) wynosi 18,21**%** (tożsamy wynik przy obliczeniu w oparciu o wykonanie). W kolejnych latach margines bezpieczeństwa między wskaźnikiem planowanym a dopuszczalnym pozostaje na bezpiecznym poziomie, co wskazuje na zachowanie płynności finansowej w zakresie obsługi zadłużenia.

W załączniku nr 2 do uchwały zamieszczono wykaz przedsięwzięć wieloletnich, określając dla każdego z nich nazwę, cel, jednostkę odpowiedzialną, okres realizacji oraz łączne nakłady finansowe i limity wydatków, zgodnie z wymogami art. 226 ust. 3 i 4 ustawy, jednakże dla przedsięwzięcia ujętego w poz. 1.3.2.24 określono lata realizacji 2026-2027, przy czym limit wydatków określono tylko dla roku 2026.

W projekcie uchwały zamieszczono upoważnienia, które są zgodne z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych Burmistrzowi Miasta i Gminy Piekoszów przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Iwona Kudła